

መመሪያ ቁጥር 220/2013

በጀብቲ ወደብላይ የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ወደ ኢትዮጵያ የተላኩ ዕቃዎች ወደ ሀገር ወስጥ ገብተው በአስመጪያቸው ጥቅም ላይ የሚውሉበትን ወይም የሚገቡበትን አኳኝን ለመወሰን የወጣ መመሪያ

እ.ኤ.አ. በኤፕሪል 2002 በኢትዮጵያ እና በጀብቲ መንግስታት መካከል የተደረገውን የወደብ አጠቃቀም ስምምነት መሠረት በማድረግ በጀብቲ ወደብ ላይ የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ወደ ኢትዮጵያ የተላኩ ዕቃዎች በጀብቲ ወደብ ባለስልጣን መወሰንባቸው ቀርቶ ወደ ሀገር ወስጥ ገብተው ጥቅም ላይ እንዲውሉ እ.ኤ.አ. ኤፕሪል 21 ቀን 2010 በኢትዮጵያ የሜታይም ጉዳይ ባለስልጣን እና በጀብቲ ወደብ ባለስልጣን መካከል ስምምነት የተደረሰ በመሆኑ፤

በዚህም መሠረት በወርስ ዕቃት ተመዘግበው ወደ ሀገር ወስጥ የገቡና በደረቅ ወደብ ተከማቸው የሚገኙ ዕቃዎች ለአስመጪያቹ ስለማተላለፍበት ወይም በሽያጭ ስለሚገቡበት ሁኔታ የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሜሰፍር ጥር 2 ቀን 2003 ዓ.ም በቁጥር ክሂመ27/7/10 በተጻፈ ደብዳቤ ያስተላለፈው መመሪያ በጀብቲ ወደብ ላይ የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ወደ ኢትዮጵያ የተላኩ ዕቃዎች ወደ ሀገር ወስጥ ገብተው በአስመጪያቸው ጥቅም ላይ እንደውሉ ወይም እንዲገቡ በማድረግ ሂደት የሚሞከሩትን የመንግስት አካላት ኃላፊነት በዝርዝር የሚወስን ባለመሆኑ ይህንን የሚወስን የተመጣ መመሪያ ማውጣት አስፈላጊ ስለሆነ፤ ይህ መመሪያ ወጥቷል፡፡

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ "በጀብቲ ወደብ ላይ የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ወደ ኢትዮጵያ የተላኩ ዕቃዎች ወደ ሀገር ወስጥ ገብተው በአስመጪያቸው ጥቅም ላይ የሚውሉበትን ወይም የሚገቡበትን አኳኝን ለመወሰን የወጣ መመሪያ" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ወስጥ ያሉ ቃላትና ሃረጎች በጉምድክ አዋጅ ቁጥር 622/2001 የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛሉ፡፡ ከዚህም በተጨማሪ በዚህ መመሪያ ወስጥ፤

- 2.1 "የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎች" ማለት ማኑቸውም መድረሻቸው ኢትዮጵያ የሆነ ዕቃዎች ሆነው መደበኛ ጭነት ከሆነ ለአንድ መቶ ሰማንያ ቀናት እንዲሁም ለሚጠላሹ ዕቃዎች ሲሆን ለሌላው ቀናት በጀብቲ ወደብ የቆዩ ዕቃዎች ናቸው፡፡
- 2.2 "ሚጠላሹ" ማለት በዚህ መመሪያ በተፈቀደው የጊዜ ገደብ ወስጥ አስመጪያቸው ያልተረከቧቸውን የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎች በሽያጭ ወይም የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሜሰፍር በሚቆይው ሌላ ዘዴ ከአጅ ማውጣት ነው፡፡

3. የቆይታ ጊዜያቸው ስላለፈ ዕቃዎች ሚጃ መከታተል

- 3.1 የኢትዮጵያ የባሕር ትራንስፖርት እና ሎጂስቲክስ አገልግሎት ድርጅት የጅብቲ ቅርንጫፍ የኢትዮጵያ የሜታይም ጉዳይ ባለስልጣንን በመወከል የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎችን ሚጃ ከጅብቲ ወደብ ባለስልጣን ይሰበስባል፡፡
- 3.2 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሠረት የሚከተለው ሚጃ የኢትዮጵያ ገበያዎችና ጉምዱክ ባለስልጣን በበኩሉ ከሚዘው በወደብ ላይ የሚገኙ የገቢ ዕቃዎች ሚጃ ጋር ይመሳከራል፡፡

4. የኢትዮጵያ የባሕር ትራንስፖርት እና ሎጂስቲክስ አገልግሎት ድርጅት ተግባርና ኃላፊነት

- 4.1 በየወቅቱ በጅብቲ የተከማቹ ገቢ ዕቃዎችን ማጠናና የቆይታ ጊዜ ሚጃ ያጠናቅቃል፡፡
- 4.2 በድርጅቱ የጅብቲ ቅርንጫፍ አማካይነት በጅብቲ ወደብ መሟላት ያለባቸውን የጉምዱክና የወደብ ፎርማሊቲዎች ካሟላ በኋላ ተገቢውን ወጪ ከፍሎ የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎችን ከጅብቲ ወደብ ባለስልጣን ይረከባል፡፡
- 4.3 የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎችን የሚጥለከት የሚፈስት ሚጃ የየዘ ዝርዝር በማዘጋጀት ከትራንዚት ዲክሎራሲዮን ጋር ለጅብቲ ጉምዱክ በማቅረብ የትራንዚት ፈቃድ ይጠይቃል፡፡
- 4.4 የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎችን የወደብ አገልግሎት ክፍያ በመፈጸም እና ሌሎች ፎርማሊቲዎች በማሟላት ከጅብቲ ወደብ ተጓዥው ወደ ሀገር ወስጥ እንዲገቡ ያደርጋል፡፡
- 4.5 አስገዳጅ ምክንያት ከሌለ በስተቀር የኮንቴነር ዕቃዎች በኮንቴነር እንደተጫዉ በጉምዱክ ስለ ታሸገው ወደ ሀገር ወስጥ እንዲጓጓዙ ያደርጋል፡፡
- 4.6 የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎች በዚህ መሠረት ለአስመጪዎቹ እስከማላለፉ ወይም እስከማግኘት ጊዜ ድረስ በደረቅ ወደቦች ወይም በሌላ አመቺ የማከማቻ ሥፍራዎች በራሱ ኃላፊነትና ወጪ ያቆያል፡፡
- 4.7 የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎች ከጅብቲ ወደብ ተጓዥው በኢትዮጵያ የጉምዱክ ክልል ወደሚገኙ ደረቅ ወደቦች ወይም ሌሎች አመቺ የማከማቻ ሥፍራዎች ከደረሱበት ቀን ጀምሮ በማቆጠር የአንድ ወር ጊዜ ወስጥ አስመጪዎች በዕቃዎቹ ላይ ሊከፈል የሚገባውን ቀረጥና ታክስ፣ የወደብ አገልግሎት ክፍያ እንዲሁም ዕቃውን ከጅብቲ ወደብ ለማጓጓዝ እና በደረቅ ወደቦች ወይም በሌሎች አመቺ የማከማቻ ሥፍራዎች እንዲቆዩ ለማድረግ የወጣውን ማንኛውንም ወጪ ከፍለው ዕቃዎቹን እንዲረከቡ ያደርጋል፡፡

4.8 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 በተመለከተው የጊዜ ገደብ ውስጥ አስመዘገቢያቸው ለረከቧቸው ያልቻሉ በደረቅ ወደቦች ወይም በሌሎች አመቺ ሥፍራዎች ተከማቸው የሚችሉ ዕቃዎች እንደተተወ ዕቃዎች ተቆጥረው በሐራጅ በመሸጥ ለወደብ አገልግሎት፣ ለሜንገላ እና በሀገር ውስጥ የደረቅ ወደቦች ወይም ሌሎች ሥፍራዎች ለመክማቸት ያወጣውን ወጪ በመኮነስ ቀሪውን ገንዘብ ለመንግስት ግምገማ ቤት ገቢ ያደርጋል፡፡

4.9 በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 8 የተመለከተው የሽያጭ ዘዴ ቢኖርም በዕቃው ባህሪ የተነሳ ወይም በሌሎች ምክንያቶች ዕቃውን ከሐራጅ በተለየ ዘዴ በሽያጭ ወይም በሌላ ሁኔታ ማስወገድ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የወሳኔ ሃሳብ ለገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሜሰፍር በማቅረብ ሰፈቀድ በወሳኔው መሪነት ያስፈጽማል፡፡

4.10 ያገልግሎት ጊዜያቸው ያለፈ ወይም የተበላሹ ዕቃዎች በመሆናቸው ወይም በሌላ አስገዳጅ ምክንያት ወደ ሀገር መግባት የሌለባቸው ዕቃዎች ወደ ሀገር ሳይገቡ ጀብቲ ወደብ ላይ ስለመወገዳቸው ሁኔታ የሚታይም ጉዳይ ባለስልጣን ከጀብቲ ወደብ ባለስልጣን ጋር በማደርገው ስምምነት መሪነት እንዲወገዱ ያደርጋል፡፡

4.11 በዚህ መመሪያ መሪነት የዕቃዎችን አወጋገድ ሪፖርት አዘጋጅቶ ለገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሜሰፍር እና ለሚታይም ጉዳይ ባለስልጣን በየሦስት ወሩ እና የተጠቃለለ ዓመታዊ ሪፖርት ያቀርባል፡፡

4.12 በዚህ መመሪያ አፈፃፀም ሂደት ለማደጋገሙ ችግሮች የመፍትሔ ሃሳብ ለገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሜሰፍር እና ለሚታይም ጉዳይ ባለስልጣን ያቀርባል፡፡

5. የገበያዎችና ጉምድብ ባለስልጣን ተግባርና ኃላፊነት

5.1 በወደብ ላይ ስለሚገኙ ዕቃዎች እና ወደ ሀገር ውስጥ ስለገቡ ዕቃዎች የሚፈፈሉት መረጃ በየወሩ ለኢትዮጵያ ባህር ትራንስፖርት እና ሎጂስቲክስ አገልግሎት ድርጅት ይሰጣል፡፡፡

5.2. የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎች ቀረጥና ታክስ ሳይከፈልባቸው ከጀብቲ ወደብ ወደ ሀገር ውስጥ እንዲገቡ የትራንዚት ፈቃድ ይሰጣል፡፡

5.3. የቆይታ ጊዜያቸው ያለ ዕቃዎች በሽያጭ እንዲወገዱ የሚደረግ ከሆነ የሽያጭ አፈፃፀም የማከታተል ተወካይ ይሰይማል፡፡

6. የሚታይም ጉዳይ ባለስልጣን ተግባርና ኃላፊነት

- 6.1 የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎችን በተመለከተ ከጅብቲ ወደብ ባለስልጣን ጋር የሚደረጉ ድርድሮችን እና ስምምነቶችን ይመራል፤ የተደረጉ ማሻሻያዎች ሲኖሩ ለገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር እና ለሌሎች የሚጠበቁባቸው አካላት ያሳውቃል፡፡
- 6.2 ከኢትዮጵያ የባሕር ትራንስፖርት እና ሎጂስቲክስ አገልግሎት ድርጅት በሚቀርብለት ሪፖርት መሠረት የዚህን መመሪያ አፈፃፀም ይከታተላል፤ ወሳኔ በሚደረግባቸው ጉዳዮች ላይ ከሚጠበቁባቸው አካላት ጋር ይመካከራል፡፡

7. የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር ተግባርና ኃላፊነት

- 7.1 አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ የቆይታ ጊዜያቸው ያለፈ ዕቃዎች ከሐረጅ ሽያጭ በተለየ ዘዴ እንዲወገዱ ከኢትዮጵያ የባሕር ትራንስፖርት እና ሎጂስቲክስ አገልግሎት ድርጅት በሚቀርብለት ሃሳብ ላይ ወሳኔ ይሰጣል፡፡
- 7.2 ከዚህ መመሪያ አፈፃፀም ጋር በተያያዘ ወሳኔ በሚደረጉ ጉዳዮች ላይ ከሚታይም ጉዳይ ባለሥልጣን እና ጉዳዩ ከሚጠበቁባቸው ሌሎች አካላት ጋር በመመካከር ወሳኔ ይሰጣል፡፡

9. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከ _____ ቀን 2004 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ _____ ቀን 2004 ዓ.ም

ሱፍያን አህመድ

የገንዘብና የኢኮኖሚ ልማት ሚኒስትር